

ARIG GAL
COMPANY

**“АРИГ ГАЛ” ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН
ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРЛЫН
МАТЕРИАЛ**

2020 он

КОМПАНИЙ ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Эх орны үнэт түүхий эд болох Монгол ямааны ноолуур, тэмээний ноосыг бүрэн боловсруулж, техник технологийнхоо түвшинг байнга сайжруулах замаар гадаад, дотоодын зах зээл дээр өрсөлдөх чадвартай, нэмүү өртөг бүхий бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, хамт олныхоо ашиг, орлогыг нэмэгдүүлж эх орныхоо хөгжил дэвшилд хувь нэмэр оруулах нь манай компанийн эрхэм зорилго мөн.

Агуулга

Ариг гал ХК-ийн товч танилцуулга

Ариг гал ХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг дэг

Ариг гал ХК-ийн 2019 оны үйл ажиллагаа,
санхүүгийн үйл ажиллагааны талаарх
Гүйцэтгэх захиралын тайлан

Ариг гал ХК-ийн 2019 оны жилийн эцсийн
санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланд
ТУЗ-өөс өгсөн дүгнэлт

Компанийн товч танилцуулга

“Ариг гал” ХК нь анх “Ээрмэл”-ийн үйлдвэр нэртэйгээр 1981 онд ОХУ-н техник эдийн засгийн тусламжтэйгаар байгуулагдсан. Монголын ноосны салбарын Нэхмэл, Сүлжмэлийн 1,2-р үйлдвэрүүд, Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дорнодын хивсний үйлдвэрүүдийг цэвэр болон хагас ноосон утсаар 100% хангах чиглэлээр жилдээ 3500тн 3-42 номерын хагас болон цэвэр ноосон ээрмэл хийх хүчин чадалтайгаар ашиглалтад орсон болно.

1990 он хүртэл бүрэн хүчин чадлаараа ажиллаж, дотоодын ноосны салбарын үйлдвэрүүдийг бүрэн хангаж байснаас гадна цэвэр ноосон ээрмэлийн 40-өөд хувийг Болгар, Афганистан улсад экспортод гаргаж байлаа.

1991 оны 6-р сард МУ-э ЗГ-н ӨХК-н 61 тоот тогтоолоор хувьчлагдаж төрийн оролцоогүй 100% “Хувьцаат компани” хэлбэрээр зохион байгуудагдсан бөгөөд одоо 7881 хувьцаа эзэмшигчтэй, хувьцааны 54,6 хувийг компанийн ажиллагчид эзэмшдэг.

1991 онд Японоос ноолуурын хялгас ялгах шугамыг худалдан авч шинэ зах зээлд кохицох шинэчлэлтийг цаг хугацаа алдалгүй хийж, хялгасыг ялгасан ноолуурыг Япон, Сингапур, Итали, Англи улсуудад экспортолж эхэлсэн.

1993-1997 онуудад АНУ-тай хамтарсан хонины ноосон сүлжмэлийн үйлдвэрлэлийн “МоАмКо” ХХК-ийг байгуулж, үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээ экспортод гаргасан. Мөн 1997 онд Итали улстай хамтарсан ноолуурын хялгас ялгах “Монгол Кашмер Файн” ХХК-ийг байгуулж самнасан ноолуурын экспортыг нэмэгдүүлсэн.

1997 онд угаах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр “Мон Мяндас” ХХК-г 2000 онд тэмээний ноосны хялгас ялгах болон ээрэх шугамыг 2002 онд нэхмэлийн үйлдвэрлэлийг, 2004 оноос сүлжмэлийн утас ээрэх шугамыг тус тус суурилуулж, “Мон Мяндас” ХХК-ийг сүлжмэл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх чиглэлээр үйл ажиллагааг өөрчлөн шинэчиллээ.

2009 онд “Ариг Гал” ХК-нь 100% хөрөнгө оруулалттай “Кашмер Холдинг” ХХК-ыг байгуулж нэхэх, сүлжих, зөөлөн оёдол, ширмэл, утас үйлдвэрлэх үйлдвэрлэлийг 800 гаруй ажилтантайгаар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж дотоод гадаадын зах зээлд гаргаж байна.

2007-2014 онуудад ээрэх, сүлжих үйлдвэрлэлийг өргөтгөх, улмаар нэхмэл сүлжмэл бүтээгдэхүүний гүйцэтгэн боловсруулах иж бүрэн үйлдвэрлэлийн бий болгож, бүтээгдэхүүний хэрэглээний чанарыг тасралтгүй сайжруулах зорилгоор европын өндөр технолгийг бий болгож 100% зөвхөн өөрийн хөрөнгөөр бий болгож чадсан. Монгол Улсын цорын ганц компани болж чадлаа.

2014 оны хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаараа хэлэлцэж шийдвэрлэснээр 2014 оны 06-р сараас компани оноосон нэрийг “АРИГ ГАЛ” ХК болгож өөрчилсөн болно.

Тус компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь барилга, инженерийн байгууламжийн үйлчилгээ, барилгын түрээс, барилгын засвар, шохойн чулуу олборлох хөрөнгө оруулалт гм менежментийн толгой компаниар ажиллаж байна.

“АРИГ ГАЛ” ХК-ИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГДИЙН ХУРЛЫН ДЭГ

Хугацаа: 2020 оны 4 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 17:00 цагт

Хурлаар хэлэлцэх асуудал:

“Ариг гал” ХК-ийн 2019 оны үйл ажиллагаа, санхүүгийн үйл ажиллагааны талаарх
Гүйцэтгэх захиралын тайлан
Илтгэгч нь: Тэргүүн дэд захирал А.Төмөрчир (15 мин)

“Ариг гал” ХК-ийн 2019 оны үйл ажиллагаа, санхүүгийн үйл ажиллагаанд ТУЗ-өөс
өгсөн дүгнэлтийг танилцуулах
Илтгэгч нь: ТУЗ-ийн аудитын хорооны гишүүн Д.Мөнхбат (10 мин)

Компаний 2019 оны ашгаас Ногдол ашиг хуваарилах талаах гаргасан ТУЗ-ны
шийдвэрийг хэлэлцүүлэх ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга Л.Нямжав (10 мин)

Компанийн удирдлагын 2020 оны зардлын төсөвийг танилцуулах
ТУЗ-ийн даргийн ажлын албаны стратеги төөлөвлөлтийн албаны ерөнхий
менежер Д.Мөнхбаатар (10 мин)

Хурлаар хэлэлцсэн асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн саналын хуудсаар санал
хураалт явуулах, дүнг ХЭХ-д танилцуулах
Тооллогын комиссын дарга Ч.Энхцэцэг

Хурлаас гарсан шийдвэрийг батлуулах
Хурлын дарга Д.Мөнхбат (цаг тогтоохгүй)

Хурлыг цахимаар болон санал хураах хуудсаар явуулна..

Ариг гал ХК-ийн 2020 оны хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд Гүйцэтгэх захирал Х.Ханиягийн тайлан

Эрхэм хувьцаа эзэмшигчдийн амгаланг айлтгая.

Уламжлал ёсоор “Ариг гал” ХК –ийн хувьцаа эзэмшигчиддээ, компанийн гүйцэтгэх удирдлагын зүгээс, өнгөрсөн хурлаас хойш хийсэн ажил, тавьсан зорилгоо хэрхэн хэрэгжүүлснээ өнөөдөр тайлагнаж байна.

Тайлангийн хугацаанд компанийн гүйцэтгэх удирдлагаас өмнөх хурлаар дэвшүүлсэн томоохон зорилтуудыг хэрэгжүүлэхийн төлөө компанийн дүрмийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа зохицуулан явуулж, “Ариг гал” группийн харъяа компаниудын дүнгээр 43.1 тэрбум төгрөгийн орлоготой, 591,3 сая төгрөгийн ашигтай ажиллаж, үйлдвэрлэлд 32.11.8 сая төгрөгийн өөрийн хөрөнгө оруулалт хийж, шинээр ажлын байрыг бий болгож, Улсын төсөвт 2.15 тэрбум гаруй төгрөгийн татвар шимтгэлийн орлого төвлөрүүлж, өмнөх оноос орлого 44.6%-иар, хөрөнгө оруулалт 4 дахин өсгөж ажиллалаа.

Нэг. Борлуулалтын орлогын талаар

Манай компани өнгөрсөн онд хуралдсан хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас 2019 онд 2,415.0 сая төгрөгийн орлоготой байхаар төлөвлөсөнөөс 1,994.2 сая төгрөг буюу төлөвлөсөнөөс 17,4%-иар өмнөх оны гүйцэтгэлээс 40%-иар буурсан байна. Орлого буурсан гол нөлөөлөл нь ногдол ашиг буурсантай холбоотой. Мөн түрээсийн орлого 335,8 сая төгрөгт хүрч төлөвлөсөнөөс 16 %, өмнөх оноос 13 %-иар буурсан. Харин ноогдол ашгийн орлого 1,6 тэрбум төгрөг буюу төлөвлөсөнөөс 18%-иар буурсан биелэлттэй байна. 2019 оны бизнес төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг харуулбал:

Хоёр. Санхүүгийн байдлын талаар

2019 оны тайлан балансыг харахад үйл ажиллагааны зардлаа 724.1 сая төгрөгөөр буюу 49%-иар багасгасан. Үүний гол шалтгаан нь зээлийн хүүгийн зардал 638.0 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал 22.5 сая төгрөгөөр, мөн цалингийн зардал 15,1 сая төгрөгөөр тус тус бууруулсан, харин ашиглалтын зардал 8,0 сая төгрөг, НДШ зардал 10,5 сая төгрөг өссөн байгаа.

Санхүүгийн тайлан балансаас харахад өнгөрсөн 2019 онд төлөвлөсөн зардлаас 57,5%-иар бууруулсан нь зардлаа хэмнэх бодлого явуулсан нь харагдаж байгаа. Балансын гол үзүүлэлтийн өөрчлөлтийг дараах хураангуй балансаас харна уу.

**Ариг гал ХК-ийн 2018, 2019 оны орлого,
үр дүнгийн харьцуулалт /мян.төг/**

	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2018оны		2019 оны		2020 оны
		төлөвлөлт	гүйцэтгэл	төлөвлөлт	гүйцэтгэл	төлөвлөлт
	Борлуулалтын орлого	2,315,000.0	5,017,185.4	2,415,000.0	1,994,327.9	1,715,000.0
1	Түрээсийн орлого	300,000.0	386,294.8	400,000.0	335,843.3	400,000.0
2	Бусдаас авсан ногдол ашиг	2,000,000.0	4,616,412.8	2,000,000.0	1,637,243.0	1,300,000.0
3	Бараа борлуулсаны орлого	-	-	-	-	-
4	Бусад орлого	15,000.0	14,477.8	15,000.0	21,241.1	15,000.0
II	Зардлын дүн	1,982,866.5	1,478,491.5	1,775,582.0	754,415.9	1,411,717.0
1	Цалин	251,195.0	231,713.1	251,000.0	216,588.4	251,000.0
2	НДШ	29,783.4	22,759.9	28,865.0	33,240.8	34,600.0
3	Шууд/холбоо	10,550.0	6,389.5	8,550.0	5,260.6	8,550.0
4	Хангамж.матер	4,192.1	9,045.3	3,887.0	3,219.2	3,887.0
5	Ашиглалт.зард	132,000.0	137,947.6	132,000.0	145,565.1	160,000.0
6	Албан томиллолт	15,200.0	517.0	15,200.0	234.6	15,200.0
7	Хөрөнгийн элэгдэл	125,000.0	9,675.0	125,000.0	15,341.7	125,000.0
8	Хурлын зардал	2,100.0	1,634.0	2,100.0	2,500.0	2,500.0
9	Бусад зардал	210,966.0	180,609.4	207,100.0	174,443.8	211,600.0
10	БГАҮйлчилгээ	100,000.0	63,466.6	100,000.0	40,972.6	200,000.0
1	Маркетинг, сурталчилгаа	9,500.0	-	9,500.0	-	9,500.0
2	Сур/т.зардал	3,900.0	818.0	3,900.0	-	3,900.0
3	Түлш , тээвэр	8,480.0	7,062.7	8,480.0	7,664.2	8,480.0
4	Зээлийн хүү	1,050,000.0	698,446.2	850,000.0	60,444.8	150,000.0
5	Үйл ажиллагаа-ны бус зардал	30,000.0	108,407.2	30,000.0	48,940.1	80,000.0
6	Ажилчдын орон сууцны нөхцөл сайжруулах зардал					150,000.0
7	Валютын ханшны ашиг/алдагдал		(3,073,269.9)		(964,815.6)	
III.	Ашиг	332,133.5	465,424.0	639,418.0	275,096.4	303,283.0
6	Ашгаас санхүү жүүлэх зардал	10,000.0	14,674.9	15,000.0	47,840.0	15,000.0
7	ААНОАТ	23,380.9	1,447.8	23,380.9	1,502.2	23,380.9
8	Орлого зардлын харьцаа	85.7	90.7	73.5	86.2	82.3

Ариг гал ХК нь тайлант хугацаанд улсын төсөвт 266,1 сая төгрөгийн татвар шимтгэл төлсөн.

Үүнд: НӨАТатварт -10,2 сая төгрөг,
НДШимтгэлд -62,4 сая.төгрөг,
Газрын төлбөрт -120,6 сая төгрөг,
ҮХХТатварт -43,0 сая төгрөг,
ХАОАТатварт -29,5 сая төгрөг,
ААНОАТатварт -0,8 сая төгрөг тус тус төлсөн.

Гурав. Өнгөрсөн оны хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас дэвшүүлсэн зорилт нь дараах биелэлттэй гарлаа.

Ариг гал ХК нь хөрөнгө оруулалттай охин компаниудын болон хувьцаагаар хөрөнгө оруулалттай компанийнхаа бүхий л үйл ажиллагааг дэмжин ажиллах, нөхцлийг сайжруулах, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг нэмэгдүүлэх, шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх, түүхий эд авах, жилийн 4 улиралд тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулах, бизнес төлөвлөгөө, төслийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг болгож үл хөдлөх хөрөнгө, газраа барьцаалж зээл авах нөхцлийг бүрдүүлсэн.

Ариг гал ХК нь үйлдвэрлэлийн компанийн ажиллагсдыг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах зорилгоор 200 хүүхдийн цэцэрлэгийн ажиллагааг жигдрүүлэх, ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэхэд анхаарал тавьж, дотоод гадаад нөхцлийг сайжруулж, галны халаалт, тоглоомын талбай байгуулах, орох гарах гарцанд засвар хийлгэлээ.

Мон ноос ХК-ийн угаах үйлдвэрлэлийг ажилд оруулахын тулд угаах машинд их засвар хийж, ТЭЦ -3 –аас технологийн уур авах, дулаан цахилгаан, цэвэр ус авах эрхүүдийг сэргээж ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэхэд 40 гаруй сая төгрөгийн санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэж өгсөн.

Ариг гал ХК-ийн үйлдвэрийн барилгын 11000 метр квадрат талбайн дээврийн засварын ажлыг шинэ технологи нэвтрүүлэн өөрсдийн ажилчдын хүчээр 242 сая төгрөгөөр засвар хийлгэж хүлээн авлаа.

Компаний ажиллагсдын тав тухтай, цэвэр таатай орчинд ажиллах нөхцлийг бүрдүүлж, захиргааны ажилчдын 720 м², улаанбулангийн 216 м², ариун цэврийн 4 ш өрөө, будах, ээрэх, хялгас ялгах цехийн 3-н лабораторийн өрөө, диспетчерийн өрөө, уулзалтын өрөө, эрэгтэй эмэгтэй хувцас солих өрөө, коридорт 182 сая төгрөгийн засвар хийсэн. Үйлдвэрлэлийн цахилгаан эрчим хүчийг хэвийн хангахын тулд өндөр хүчдлийн ТП – 4 –д 15 сая төгрөгийн их засвар хийж найдвартай ажиллагааг хангаж чадлаа. Технологийн хаягдал уурыг эргүүлэн ашиглахад 28 сая төгрөгийн төсөвийн ажлыг гадны мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж хүлээн авснаар эрчим хүчинд жилд 18 сая төгрөг хэмнэхээс гадна барилга байшингаа хамгаалах арга хэмжээг авч чадлаа.

Эвсэг ХХК-ийн бүтээгдэхүүнд МХХААХҮАЯ, МННХ-оос “Монголын Хаан Ширхэгт” гэсэн олон улсын сертификат олгосон Монголын 2 дахь компани болсон нь манай бүтээгдэхүүн нь байгальд ээлтэй 100%-ийн эко бүтээгдэхүүн болохыг илтгэж энэхүү тэмдгийг бүтээгдлэхүүний шошго, этикетик дээрээ хэрэглэх эрхтэй болсноор манай ноолууран бүтээгдэхүүн олон улсын зах зээлийн түвшинд үнэлэгдэх брэнд болгох үйл ажиллагааны эхлэл тавигдлаа.

Мон мяндас ХХК-ийн автомат, гар сүлжих, оёх цехийн ажиллах орчныг сайжруулж агааржуулалтын системийг шинээр зураг төслийг гаргуулан 200 гаруй сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж, монтаж засвар үйлчилгээг хүлээн авсан бөгөөд агааржуулалтын асуудлыг сайжруулан үргэлжлүүлж хийх ажиллагаа явагдаж байна. Мон мяндас ХХК-нд 2019 оны 3-р улиралд Столл машин 4 ш, Шима машин 6 ш, нийт 10 ш автомат сүлжих машин авснаар сарын бүтээл 4200 – 5000 ширхэгээр өсч байгаатай холбогдуулан Италиас сүүлийн үеийн бүтээл өндөртэй Complete маркийн 20 ш машин, Японы Шимасейка компаниас Whole dagment маркийн оёдолгүй сүлжих машин 2 ш-г, шидээсний машин 10,8 сая төгрөгөөр авч сүлжих үйлдвэрлэлд 1 тэрбум 195 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмж оруулснаар сүлжих үйлдвэрлэлийн хүч чадал 25%-иар нэмэгдсэн байна. Компанид үр бүтээлтэй сайн ажилласан 3 ажилтны байрны урьдчилгаа 25.0 сая.төгрөгийг олгосон. Бид урьд нь жилд 500 – 700 ширхэг загвар гаргадаг байсан бол 2019 онд 1300 гаруй загвар шинээр үйлдвэрлэлээ.

Хавт шонхор ХХК-ийн үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх утасны чанарыг сайжруулах зорилгоор хятадын “MX Dyeing Mashine” компаниас 50 кг,100 кг-ийн будах аппаратыг 2ш, цехийн бичил орчныг бүрэлдүүлэх, Татхам машины электрон жин, Октер 1 машины дамжуулах хэсгийн комплектоор худалдан авах зэргээр утасны үйлдвэрлэлд 289,4 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийснээс гадна хялгас ялгах цехийн 30 жил ажилласан япон Торигое машины пильгарнитурыг 1 сольсон бөгөөд нийт 389 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж 2018 оноос 39,1%-иар үйлдвэрлэл өссөн.

Тансаг ширээс ХХК, Эвсэг од ХХК, Мон мяндас ХХК-иудын үйлдвэрлэж байгаа бүтээгдхүүний нэр төрөл нэмэгдэж, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа өргөжсөн тул шулуун оёдлын 15 ш бүрэн автомат машин, нэхмэл бүтээгдхүүний хэрэглээ дэлхийн зах зээл дээр нэмэгдэж байгаатай уялдуулан нэхэх машины тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулах, өргөтгөх,хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, нарийн номерийн утсаар жин хөнгөрүүлсэн ороолт, шааль,плед гэх мэт бүтээгдхүүнийг битүү Dobi машинаар нэхэж өртөг зардлаа бууруулах бодлого барин 98 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулж, ЕСБ компаниас Дови машин 2 ш, основ ороох машин 1 ш, СТБ машин 5 ш, хятадаас Дови машин 2 ш-г тус тус авч монтажлан шинэ бүтээгдхүүн үйлдвэрлэж, өмнөх оноос үйлдвэрлэлт 33%-иар өссөн байна.

Зөөлөн оёдлын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж ноолууран пальто, пиджак, майк, жилет гэх мэт бүтээгдхүүний эсгүүрийг PGM программ дээр хийж, плотерийн машинаар хэвлэж гаргаснаар оёдлын үйлдвэрлэлийн эсгүүрийн дамжлага дээр гарах өөдөс хаягдлын хэмжээг багасгаж, бүтээгдхүүний өртөг зардлыг багасгах зорилгоор эсгүүрийн туузан хутга 1 ш, хар зургийн плотер машин 1 ш, шулуун оёдлын машин 40 ш, эсгүүрийн тавцан, гадна дотор шаглаа оёх, ханцуй залгах, эсгүүрийн ширээ, энгэрийн хатуулга оёх машинаас тус бүр 1 ш, прагенератор 3 ш гэх мэт машинуудыг авч 134,6 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж үйлдвэрлэлд нэвтрүүлснээр өнгөрсөн оноос зөөлөн оёдлын нийт үйлдвэрлэлт 10,8%-иар,пальтоны үйлдвэрлэлт 21,23%-иар өссөн байна.

Бүтээгдэхүүний хийц загвар, сонголт жилээс жилд нэмэгдэж Монгол улсын хувцас засварын салбарынхны хөгжил цэцэглэлтийн нүүр царайг тодорхой хэмжээгээр харуулдаг “Гоёл – 2020” наадамд амжилттай оролцож, Ерөнхий дизайнер С.Алимаа ахлагчтай загварын баг нь “Шилдэг загварын товчоо” гранпри цомын эзэн болж өнгөрсөн оны амжилтаа бататгасан нь манай хамт олон дэлхийн жишигт хүрсэн загварлаг чанартай бүтээгдхүүн үйлдвэрлэж чадаж байгааг харуулах бас нэг баталгаа боллоо.

Дөрөв. Компанийн удирдлага зохион байгуулалтын талаар

“Ариг Гал” ХК-ийн удирдлагын бүтэц нь ХЭХ, ТУЗ, ТУЗ-ийн даргын АА гэсэн бүтцээр ажиллаж байгаа.

Ариг гал группийн хэмжээнд Ариг гал ХК-ийн охин компани болох Метро политан проперти ХХК, Блю скай тауэр ХХК, Кашмер ходдинг ХХК иуд харъялагддаг.

Кашмер холдинг ХХК-ийн харъяанд түүний охин компани болох утас ээрэх үйлдвэрлэлийн Хавт шонхор ХХК, сүлжих үйлдвэрлэлийн Монмяндас ХХК, нэхэх үйлдвэрлэлийн Эвсэг од ХХК, ширмэл үйлдвэрлэлийн Тансаг ширээс ХХК, зөөлөн оёмолын үйлдвэрлэлийн Говийн мяндас ХХК, борлуулалтын Эвсэг ХХК-иуд орж байгаа,

Группийн харъяа компаниудаас хувьцаагаар хөрөнгө оруулалттай Мон ноос ХК, Дорнод ноос ХК-иуд нь группийн харъяалалд хамаарагдан өргөн хүрээнд үйл ажиллагааг явуулж байна. Ариг гал ХК-ийн ТУЗ-ийн хурлын чөлөөт цагт ТУЗ-ийн дарга нь АА-аараа дамжуулж эдгээр бүх компаниудыг нэгдсэн менежментийн бодлого удирдлагаар хангаж ажилладаг.

ТУЗ-ийн даргын АА нь ТУЗ-д туслах чиг үүрэгтэй бөгөөд группийн харъяа компаниудыг ТУЗ-өөс явуулж байгаа удирдлага, менежментийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, харъяа компаниудын ажлыг дүгнэж байр эзлүүлэн, ажлын үр дүнгээр нь шагнаж урамшуулах асуудлыг ТУЗ-ийн даргад оруулж шийдвэрлүүлэх, ажлыг үр дүнтэй явуулахад холбогдох шалгуур үзүүлэлтүүдийг гаргаж, түүний дагуу компаниудын чадамжийг тогтоож, жилийн ажлаар нь урамшуулах зэрэг ажлыг үр дүнд хүргэх цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажилласан.

Тав. Хувьцаа эзэмшигчдийн тухай танилцуулах нь

Өнөөдөр тус компанийн хувьцааг өнөөдөр 7371 хувьцаа эзэмшигч эзэмшиж байна. Хувьцааны 52.4%-ийг нэгдмэл сонирхолтой этгээд болох Эрч нийгэмлэгээр 19.99%, Ээрүүл нийгэмлэгээр 19.99-ийг эзэмшиж байгаа бөгөөд эдгээр нийгэмлэгүүдийн гишүүд нь Ариг гал группийн харъяа компаниудад ажилладаг ажилтнууд байна. ТУЗ-ийн дарга хувьцааны 12.4%-ийг эзэмшдэг.

Эдгээр нэгдмэл сонирхолтой этгээдүүд нь тухайн үед мөрдөж байсан үнэт цаасны тухай хуулийн дагуу 1995-онд компанид болон МХБ,СЗХ-нд нэгдмэл сонирхолтой болох тухайгаа мэдэгдэж бүртгүүлсэн байгаа.

Компани өөрийн хувьцааны 3.2%-ийг халаасласан байна. Бусад 44.4%-ийн хувьцаа нь 7367 хувьцаа эзэмшигчдийн өмчлөлд байгаа болно.

Зургаа. Ногдол ашгийн хуваарилалтын тухай.

Тус компани жил бүр 100 гаруй сая төгрөгийг ногдол ашигт зарцуулсаар ирсэн. 2018 оны ногдол ашгийг нэгж хувьцаанд 32.48₮ -өөр буюу нийт 109,3 сая.төг-ийг 2020 оны 1 сард тарааж дууслаа. 2019 онд ТУЗ-ийн 2020 оны 02 сарын 19-ны өдрийн 07/20 тоот тогтоолоор нэгж хувьцаанд 34,92төгрөг буюу 134.9 сая.төгийг хуваарилахаар шийдвэрлэснийг өнөөдрийн ХЭХ-д оруулах гэж байна. Уг ногдол ашгийг 2020 оны 6 сараас хэтрүүлэхгүйгээр нийтэд зарлан тараах болно.

Долоо. Цаашид хийх ажил

1. Үйлдвэрлэлийн компаниудын үйл ажиллагаа, үр ашгийг дээшлүүлэхэд анхаарч үл хөдлөх хөрөнгө, газар зэргийг барьцаалж, эргэлтийн хөрөнгийн зээл авахад нь дэмжлэг үзүүлэх.

2. “Мон ноос” ХК-ийн оффисийн барилгад засвар хийж, тогтвор сууршилтай ажиллах, залуу гэр бүл болон компанид олон жил үр бүтээлтэй үнэн ч ажиллаж буй ажилтнуудыг оруулах ажлыг эхлүүлэх.

3. “Мон ноос” ХК-ийн тоног төхөөрөмжинд иж бүрэн засвар хийж, хонины ноос угааж компанийн ашиг орлогыг нэмэгдүүлэх.

4. Компанийн сул чөлөөтэй байгаа байр талбай, газрыг түрээслүүлж орлого нэмэгдүүлэх зорилгыг тавьж ажиллаж байна.

Хүндэтгэсэн: Гүйцэтгэх захирал

Х.Хания

Ариг гал ХК-ийн ТУЗ-өөс компанийн 2019 оны үйл ажиллагаа, санхүүгийн үйл ажиллагаан өгсөн дүгнэлт

Нэг. Санхүүгийн тайлан тэнцэл, хөрөнгө өр төлбөрийн өнөөгийн байдлаар талаар

Компанийн нийт хөрөнгө 60.3 тэрбум төгрөг байгаа нь, тайлант урт хугацаатай хөрөнгө оруулалт 0.6 тэрбум төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна. Хөрөнгийн эх үүсвэрийн хувьд урт хугацаат өр төлбөрийн хэмжээ 430.3 сая.төг-өөр нэмэгдэж, хуримтлагдсан ашиг 890.7 сая.төг-өөр буурсан байна. Группийн толгой компанийн үүрэг гүйцэтгэн охин компаниудын үйл ажиллагааг зохицуулах, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр хангах үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа учраас группийн доторх хоорондын тооцооны өглөг авлага, дийлэнх хувийг эзэлж байгаа. Харин авлагыг насжилтаар нь ангилж, найдваргүй болсон хэсгийг данснаас хасч төлбөрийн зарим хэсгийг холбогдох компанийн данс бүртгэлд шилжүүлэн бүртгэх зэргээр зохицуулалт хийсэн байдал харагдаж байна. Гэхдээ авлагын үлдэгдэл 36,7 тэрбум төгрөг байхад богино хугацаат өр төлбөрийн 49,9 тэрбум төгрөг байгаа нь даруй 13.2 гаруй тэрбум төгрөгийн зөрүүтэй байгаагийн шалтгааныг гүйцэтгэх удирдлагын зүгээс тайланд тодорхой тусган дүн шинжилгээ хийж харуулах, нийт хөрөнгийн 9,0 хувийг эзэлж буй бусад эргэлтийн бус хөрөнгийн талаарх тайлбараа санхүүгийн тайлангийн тодруулгад тусгах ишаардлагатай..

Хоёр. Орлого

Ариг гал ХК нь үйлдвэрлэлийн үндсэн үйл ажиллагааг охин компаниудад шилжүүлж, үйл ажиллагааг нь зохицуулах, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг хангах зэргээр холдингийн толгой компанийн үүргийг гүйцэтгэн ажиллаж байгаа учраас нь орлогын эх үүсвэр нь:

А. Ногдол ашиг	1,637,2 сая төгрөг
Б. Түрээсийн орлого	335,8 сая төгрөг
В. Хүүгийн орлого гэсэн хэлбэртэй байна.	21.2 сая төгрөг,
Г. Валютын ханшийн алдагдал	964.8 сая.төг болсноор нийт орлого 1029.5 сая.төгрөг

болж өнгөрсөн оныхоос 43%-иар буурсан нь валютын ханшийн зөрүүгээс алдагдал хүлээж, үйл ажиллагааны үр дүнд сөргөөр нөлөөлсөн байна. Түрээсийн орлогын хувьд 335,8 сая төгрөг байгаа нь инженерийн байгууламжийн шугам сүлжээний үйлчилгээ үзүүлэх үнэ тариф, эрчим хүч болон бусад зардлын өсөлтийг харгалзан түрээсийн үнэ тарифыг шинэчлэн тогтоосон, цэцэрлэгт хүрээлэнгийн талбайг түрээслэх болсонтой холбоотой байна.

3. Зардал

Тайлант онд үйл ажиллагааны зардлыг 50%-иар бууруулсан нь зээлийн хүүгийн зардлыг 638,0 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлаа 19,5 сая төгрөгөөр, цалингийг зардал 15.1 сая.төг-өөр тус тус бууруулсан байна.

Санхүүгийн тайлан балансаас харахад өнгөрсөн 2019 онд төлөвлөсөн зардлаас 4 дахин бууруулсан нь зардлаа хэмнэх бодлого явуулсан нь харагдаж байна. Ногдол ашгийн орлого 1,6 тэрбум төгрөг орж ирснээр вадютын ханшийг алдагдлыг нөхөд нааштай нөлөөлсөн.

4. Санхүү эдийн засгийн ерөнхий төлөв

Санхүү эдийн засгийн ерөнхий үзүүлэлтүүд өнгөрсөн оны түвшингээс ахисан байна. Өнгөрсөн онд гадаад валютын ханшийн зөрүүнээс багагүй хэмжээний ашиг олж, санхүүгийн үйл ажиллагааны алдагдлыг нөхөж байсан энэ онд эсрэгээр санхүүгийн үйл ажиллагаанаас өндөр орлого олсон төдийгүй хөрөнгө оруулалтаар үйлдвэрлэл үйлчилгээг өргөтгөх ажилчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх зэргээр өндөр амжилттай ажилласан байна. Үүнд:

1.Компанийн барилгын 11000 метр квадрат талбайн дээврийн засварын ажлыг шинэ технологи нэвтрүүлэн өөрсдийн ажилчдын хүчээр 242 сая төгрөгөөр засвар хийлгэж хүлээн авлаа.

2. 1990 оноос хойш ашиглалтгүй байсан бэлтгэл цехийн дээврийг засуулж 3168 м2 талбайд түүхий эд, хоёрдогч түүхий эд хадгалах агуулах болгон ашиглалтанд оруулсан.

3. Компаний ажиллагсдын тав тухтай, цэвэр таатай орчинд ажиллах нөхцлийг бүрдүүлж, захиргааны ажилчдын 720 м2, улаанбулангийн 216 м2, ариун цэврийн 4 ш өрөө, будах, зэрэх, хялгас ялгах цехийн 3-н лабораторийн өрөө, диспетчерийн өрөө, уулзалтын өрөө, эрэгтэй эмэгтэй хувцас солих өрөө, коридорт 182 сая төгрөгийн засвар хийсэн.

4. Үйлдвэрлэлийн цахилгаан эрчим хүчийг хэвийн хангахын тулд өндөр хүчдлийн ТП 4–д 15 сая төгрөгийн их засвар хийж найдвартай ажиллагааг хангаж чадсан.

5. Технологийн хаягдал уурыг эргүүлэн ашиглахад 28 сая төгрөгийн төсөвийн ажлыг гадны мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж хүлээн авснаар эрчим хүчинд жилд 18 сая төгрөг хэмнэхээс гадна барилга байшингаа хамгаалах арга хэмжээг авсан.

6. Мөн мяндас ХХК-ийн автомат, гар сүлжих, оёх цехийн ажиллах орчныг сайжруулж агааржуулалтын системийг шинээр зураг төслийг гаргуулан 200 гаруй сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж, монтаж засвар үйлчилгээг хүлээн авч агааржуулалтын асуудлыг сайжруулсан.

7. Мөн мяндас ХХК-нд 2019 онд Столл машин, Шима нийт 10 ш автомат сүлжих машин авснаар сарын бүтээл 4200 – 5000 ширхэгээр өссөн.

8. Дээрх арга хэмжээнээс бүтээс өссөнтэй уялдуулан Италиас сүүлийн үеийн бүтээл өндөртэй Comnlete маркийн 20 ш машин, Японы Шимасейка компаниас Whole garment маркийн оёдолгүй сүлжих машин 2 ш-г, шидээсний машин 10,8 сая төгрөгөөр авч сүлжих үйлдвэрлэлд 1 тэрбум 195 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмж оруулсан.

9. Компанид үр бүтээлтэй сайн ажилласан 3 ажилтны орон сууцны байрны урьдчилгаа 25.0 сая.төгрөгийг олгосон байна.

Дүгнэлт

Өнгөрсөн жилийн тайлангаар үүрэг даалгаварууд үндсэндээ хэрэгжсэн байна. Мөн түүнчлэн энэ жилийн үйл ажиллагааны тайлан нь өнгөрсөн жилүүдийнхтэй харьцуулахад агуулгын хувьд дэлгэрэнгүй сайн болсныг тэмдэглэх нь зүйтэй. ТУЗ-ийн зүгээс компанийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлан нь компанийн бодит байдлыг бүрэн зөв тусгасан бөгөөд гүйцэтгэх баг нь тавьсан зорилгоо үндсэнд нь биелүүлж сайн ажилласан гэсэн дүгнэлт өгснийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурал танилцуулж байна.

ТУЗ-ийн аудитын хороо.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд хүрэлцэн ирсэн танд баярлалаа.